

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJUTIS - AUGUST 30, 1991

Nr. 170

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuvoje baigiama konskripcija

Vilnius, rugpjūčio 28. Sovietų valdžia sutiko per prievartą nebeimti Lietuvos jaunų vyrų į savo kariuomenę ir paleisti tuos, kurie dabar tarnauja sovietinėje kariuomenėje, kurių manoma yra apie tūkstantis. Pranešdamas šią žinią, Lietuvos prezidentas V. Landsbergis pareiškė, jog tai yra dar vienas ženklas, kad Sovietų Sąjunga artėja prie Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Jis šį pranešimą padarė, grįžęs iš susitikimo su naujai paskirtuoju sovietų kariuomenės vadu lt. gen. V. Mironov.

Nors nebuvo kalbama apie konskripcijos sustabdymą kitose Pabaltijo valstybėse, Landsbergio pavaduotojai išreiškė nuomonę, kad tai galios ir kitiems Pabaltijo kraštams, rašo *New York Times* korespondentas.

Tuo tarpu, vienam kraštui po kito pripažįstant Pabaltijo kraštų nepriklausomybę, gausybę įvairių tautų delegacijų plaukia į Vilnių, Rygą ir Taliną. Italai ir Norvegai jau buvo Vilniuje, ieškodami patalpų išsiuomoti savo diplomatinėms pasiuntinyboms. Danijos teisiniai ekspertai konsultuoja su vietiniais politikais ir Prancūzijos ministeris pirminkas su palyda apžiūrojo Vilnių ketvirtadienį.

Vilniuje nėra euforijos

Daugumoje Lietuvos pasienio postų sovietų tarnautojai užleisdžia vietas lietuviams, bet kai kur dar yra susimaišymo. Nors visos pasaulio dėmesys šiomis dienomis atkreiptas į Pabaltijo sostines, rašo NYT korespondentas, Vilniaus gatvėse nėra euforijos, visi dirba savo

kasdieninius darbus. Viena krautuvinė paaikšino: „Iš pradžių, kai pagaliau suprato, kad iš tikrųjų būsimė laisvi, žmonės buvo labai susijaudinę. Dabar jau pradėjame suvokti sunkumus, kurie mūsų laukia. Mes džiaugiamės, kad visa tai darosi, bet taip pat esame susirūpinę“.

Anot šio NYT reportažo, Lietuva beveik visas žaliavas importuoja iš Sovietų Sąjungos ir beveik visi jos gaminiai buvo parduodami ten ar sovietinio bloko kraštuose. Dvi kartos ūkininkų užaugo kolchozuose, tad dabar bijomasi dėl perėjimo į privačius ūkius. Be to miesto gyventojams gresia darbų trūkumas.

Parlamentas tebėra už barikadų

Įtampa dėl galimų represijų, kuri Lietuvoje buvo jaučiama įvykus perversmui rugpjūčio 19, tebebuvo jaučiama prie Parlamento rūmų trečiadienį, kur pastiprintos barikados tebestovėjo. Policija tebesaugo visus įėjimus, ir niekas neįleidžiamas be raštiško leidimo iš parlamento esančio asmens. Reporteriai turi kasdien gauti naujus kredencialus.

Spaudos konferencijoje prezidentas Landsbergis išreiškė viltį, kad sovietinių dalinių išvežimas prasidės šimtmetį ir pasibaigs 1994 m., nors sovietų valdžia nepranešė jokio tvarkarašio. Lt. gen. Mironovas prezidentą Landsbergiui pasakė, kad jis dar neturi įgaliojimo šiuo klausimu derėtis. Lietuvos pareigūnai yra paprašę, kad pirmieji iš Lietuvos būtų išvežti elitiniai kariniai kadrai, vadinamieji Juodosios Beretės.

Prancūzija Lietuvai gražins auksą

Vilnius, rugpjūčio 29. Ketvirtadienio rytą atėjo skambinimas iš Vilniaus, pranešantis, kad Prancūzijos užsienio ministras Roland Dumas ir Lietuvos užsienio ministras Algirdas Saudargas ką tik Vilniuje, Parlamento rūmų prezidiumo salėje pasirašė dokumentą, atstatantį abipusius diplomatinius ryšius ir kad artimoje ateityje pasikeis ambasadorais.

Trumpame pasikalbėjime su reporteriais min. Duma pažadėjo, kad Prancūzija padės Lietuvai įstoti į tarptautinę bendruomenę. Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis iškėlė ministeriui Duma laiška, adresuotą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Javieriui Perez de Cuellar, kuriame Lietuva prašosi narystės Jungtinėse Tautose.

Min. Duma taip pat pareiškė, kad Prancūzija norinti Lietuvai gražinti jos aukso rezervus, kurie buvo laikomi Prancūzijoje nuo II-ojo Pasaulinio karo. Prieš Prancūzijos prezidentas François Mitterrand ir kiti aukšti Prancūzijos pareigūnai pripažino, kad tas auksas priklauso Lietuvai. Yra apskaičiuota, kad to auksko vertė – apie 30 milijonų dolerių.

Prancūzijos užsienio ministras taip pat buvo užklaustas apie Lietuvos ambasadą Paryžiuje, kurią po II Pasaulinio karo perėmė Sovietų Sąjunga. Min.

Duma atsakė, kad to pastato ateitis turės būti nuspręsta teisme. Bet kai ją buvo numatoma nugriauti prieš porą metų Prancūzijos Užsienio Ministerija pasipriešino, kadangi pastatas priklausys Lietuvai.

Kiti kraštai irgi pripažino Lietuvą

Vokietija oficialiai pripažino Pabaltijo kraštų nepriklausomybę trečiadienį Bonoje, 52 metus po to, kai nacių valdoma Vokietija tuos kraštus atidavė Stalinui. „Mūsų požiūriu, tik šiandien buvo panaikintos praeities II-ojo Pasaulinio karo pasekmės“, tarė Estijos užsienio ministras Lennart Meri, prieš pat jam ir Lietuvos ir Latvijos užsienio ministeriams pasirašant diplomatinio pripažinimo sutartį su Vokietijos Kancleriu Helmutu Kohlu. „Mums tas karas tęsėsi aštuonis kartus ilgiau negu Vokietijai ir Europai“, pridūrė Estijos užsienio ministras.

Kai Italijos ambasada Maskvoje pranešė Vilniui, kad Italija pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę, jie pridūrė, kad jų generalinis konsulas jau yra pakeliui į Vilnių. Australija savo ambasadorium Vilniuje paskirsianti dabartinį jų ambasadorių Danijai.

Šalia Europos Bendrijai priklausančių 12-ks kraštų, kurie šiuo metu atskirai sudaro diplomatinio pripažinimo sutartis,

Ukrainiečiai Kijeve, pirštais rodydami Ukrainos valstybinį ženklą, reikalauja pilnos nepriklausomybės Ukrainai. Ketvirtadienį Ukraina pasirašė laikiną sutartį tiesiog su Rusija. Tuomet Ukrainos parlamento

pirm. Leonid Kravčuk pareiškė, kad Sovietų Sąjungos jau nėra. Ukrainiečių demonstracijos sustiprino B. Jelcino grąsinimą jėga laikyti rusų apgyventas teritorijas Ukrainoje.

Susidorojimas su KGB Juos paveikė įvykiai prie TV bokšto

Maskva, rugpjūčio 27. Savo kalboje Rusijos parlamente Michail Gorbachiovas pranešė, kad jau buvo įvykęs plačios apimties KGB organizacijos apvalymas: beveik visa buvusi vadovybė buvo pašalinta, o jos kariški padaliniai atiduoti armijos atsakomybėn.

Laikraštis *Moskovsky komсомолец*, kaip rašo *New York Times* korespondentas Serge Schmemmann, pranešama, kad visa vadovybė KGB Devinto Direkturato, tos diviziono vadovas atsakomybė buvo aukščiausių valdžios pareigūnų apsauga ir kuriam priklausė Gorbachiovą areštavusieji, buvo areštuoti.

Nepaisant bandymų nuvesti M. Gorbachiovą ir sustabdyti jo pradėtą procesą davė naują pasipirti susidorojimui su KGB, kuri laikoma „stalinistiškiausia“ iš visų sovietinės valdžios įstaigų.

Paaikšėjus, kad pagrindinis samokslininkas nepavykusiam perversme buvo KGB šefas Vladimir Kryučkovas, bet kad KGB elitinis antiteroristinis kadras „Grupė Alfa“ atsiskė pulti Rusijos prezidentą Boris Jelciną parlamento rūmuose, nors tai buvo įsakta, perversmo nugalėtojai pasijuto pagaliau galį sutvarkyti ir KGB.

KGB vadas suimtas

Kai perversmui pairus Kryučkovas buvo suareštuotas Gorbachiovą vasarnamyje Kryme, jis buvo paskraidintas atskirame lėktuve, atskirtas nuo kitų suimtujų, kurie skrido prezidento lėktuve, kaip ypatingai pavojingas nusikaltėlis. Tai liudijo didelę KGB vado ir jo organizacijos galybę. Gi KGB, šalia didžiulės savo agentų armijos, taip pat valdė karinių šarvuotųjų dalinių, parašiutininkus, puolamuosius helikopterius, motorizuotus šaulius ir

Lietuvą jau pripažino ir Argentina, Australija, Bulgarija, Japonija, Lenkija, Kanada, Malta ir Naujoji Zelandija.

sienų sargybinius, kurie praėityje vadovavo tokioms svarbioms operacijoms kaip kovos dėl sienos su Kinija. Pagal M. Gorbachiovą pranešimą, visus šiuos dalinius dabar kontroliuoja kariuomenė.

Po perversmo Gorbachiovas iš pradžių Kryučkovo vieton paskyrė jo pavaduotoją, bet paskui, spaudžiant B. Jelcinui, sekančią dieną KGB vadovu paskyrė Vadim Bakatiną, pašalinti, kuris prieš tai buvo palyginti progresyvus vadovas Vidaus Ministerijoje. Bakatinui buvo įsakta pašalinti KGB vadovybę, žymiai sumažinti jos kadrus, suskaldyti jos galią ir padaryti ją atsakinga parlamentui.

KGB jau buvo pašlijusi

Visi šie oficialūs žymiai buvo imanomi tik todėl, kad KGB jau prieš perversmą buvo tiek apkarpyta, kad jau daug kas jos nebebijojo.

Tą patvirtino ir JAV žvalgybos informacija, kad paskutiniuoju laiku KGB turėjo labai daug iš jo tarnybos pasi-traukiančių ir tiek užsieniečiai, tiek ir vietiniai aiškiai juto sumažintą jų siekimą bei spaudimą. Pagaliau ir KGB vadovai pradėjo duoti medijos atstovams pasikalbėjimus, įsteigė viešųjų santykių raštinę ir net buvo pakvieta JAV ambasadorių pasisėdėti.

Kai Kryučkovas buvo paskirtas KGB vadu 1988 m., vakariečių žvalgyba tai suprato kaip bandymą sustiprinti partijos galią kontroliuoti KGB ir pabrėžti KGB užsienio operacijų didesnę svarbą, nes Kryučkovas turėjo 10 metų patirties vadovaujant užsienio špiūnui.

Tačiau buvęs KGB generolas Oleg Kalugin, prieš 18 mėnesių prisijungęs prie KGB sukilelių, patvirtino, kad Kryučkovas iš tiesų buvo tik senas aparatas, kad jis įstaiga tebeinfiltravo naujas demokratines organizacijas Sov. Sąjungoje ir kad KGB buvo visai nepavaldi

parlamentui. Ir nežiūrint KGB viešųjų santykių raštinės pastangų, pats Kryučkovas pakartotinai viešai kalbėjo apie Vakarų pasaulio pavojų ir pastangas sužlugdyti Sovietų Sąjungą.

Pagaliau, sužlugęs perversmas įrodė, kad Kryučkovas iš tiesų niekuomet nepriėmė perestroikos, bet kad jo jau nesniegė pavaldiniai jau gyveno naujomis laisvėmis. Todėl kai jie gavo įsakymą pulti parlamentą, jie patikrino to įsakymo šaltinį, ir suprato, kad tai reikiama, atsiskė ji vykdyti.

Vilniaus įvykiai juos paveikė

Vienas sovietų žurnalistas, kuris tyrinėjo KGB, rašė, kad dar viena priežastis, kodėl „Grupė Alfa“ atsiskė pulti Rusijos parlamentą ginančius žmones, buvo dėl to, kad jie atsiminė žiaurias pasekmes tokio puolimo Vilniuje prie televizijos bokšto sausio 13.

Žurnalistas Juri Šekočičinas, rašęs *Literaturnaja Gazeta* laikraštyje, nurodė, kad „Grupė Alfa“ dalyvavo susisąjudydumo Vilniuje ir kai kurie tos grupės nariai po perversmo atvyko pas jį pasiskųsti: „Mes skaitomės antiteroristine grupe, bet mes esame mėtomi kaip idiotai. Mūsų paskirtis yra išvaduoti įkaitus iš pagrobtų lėktuvų, o jie mus siunčia pulti televizijos bokštus“. Šekočičinas pasakė: „perversmas įrodė, kad pačiai KGB jau užteko būti tik išsigimėlių – partijos žaislais. Kadangi pati KGB nebenorėjo būti tokiu žaislu, perversmas sužlugė“.

O. Kalugin, kuris dabar yra sovietų parlamento narys, yra girdėjęs iš savo draugų, tebesančių KGB, jog būtų deginimas jau prasidėjęs, nors Jelcinas stengiasi archyvus užplombuoti, kad būtų įrodytai teismams.

Europos Komunistų partijos apie perversmą

Paryžius, rugpjūčio 26. — Prancūzijos komunistai, kuriems rūpi atgaivinti merdinciją Prancūzijos KP, šaukėsi atstatyti jį kietos sovietinės linijos besilaikanti vadą, nes jis nepasmerkė perversmo bandymo Maskvoje, rašoma *New York Times* reportaže.

Devyni Prancūzijos KP reformatoriai reikalavo specialaus ju centro komiteto posėdžio aptarti partijos lengvąpėdišką reakciją į perversmą, jos nedemokratiškus polinkius ir jos generalinio sekretoriaus Georges Marchais ateitį partijai.

Marchais, kuris partiją valdo nuo 1972 ir iki šiol lengvai nutildydavo su juo nesutinkančius, partijos pasisakyme apie perversmą iš pradžių jį pavadino tik „nepriimtiniu“ ir kritikavo smurtą jį vykdančiam. Bet tame pačiame pasisakyme aiškino, jog perversmas buvo suprantamas dėl daugelio Gorbachio padarytų klaidų.

Prancūzijos KP kritikai smerkė partiją už tai, kad ji nepasmerkė perversmo ir kad kritikavo Gorbachio programą tuo metu kai visi kiti jį rėmė.

Reformatoriai bijo, kad Marchais elegesys pagreitins Prancūzijos KP žlugimą.

Marchais atsako kritikams, kad Prancūzijos KP yra demokratiškesnė negu Sovietų Sąjungos KP ir mažiau biurokratiška. Jis pagyrė Jelciną už perversmo sustabdymą, bet pavadino jį „arogantišku ir netolerantišku“ už suspindavimą Rusijos KP ir uždarumą komunistinių laikraščių.

Komunistai kitur

Italijos švelnesni komunistai, kurie „persikrikštijo“ Kairiųjų Demokratinę Partiją, pasmerkė perversmą ir gatvėse demonstravo, reikalaudami Gorbachio sugrąžinimo.

Graikijos ir Portugalijos KP vadai nuvykė daugelį savo narių, remdami perversmą ir džiaugdamiesi sugrįžimu į senoviską, „teisingą“ komunistizmą. Portugalijos KP perversmą pavadino „kontrevoliuciniu procesu išsaugoti Sovietų Sąjungą“, o Graikijos KP centrinis komitetas rugpjūčio 26 d. vienbalsiai parėmė žlugusį perversmą ir apkaltino Gorbachio ir

TRUMPAI IŠ VISUR

— Anglija svarsto kompensaciją dėl Pabaltijo aukso, kurio vertė šiuometui siekia 160 milijonų dol. Nepriklausomos Lietuva, Latvija, ir Estija Britanijos bankuose laikė 460,000 uncijų aukso, bet 1960 dešimtmety jis buvo parduotas karo skoloms apmokėti.

— New Yorke įvyko požeminio traukinio katastrofa, kurioje žuvo penki keleiviai ir 133 buvo sužeisti. Jo vairuotojas buvo matomai girtas, ką patvirtino kraujo analizė.

— Maskvos burmistras rugpjūčio 28 pasakė, kad Sovietų Sąjungos įkūrėjo Lenino palaikai bus pašalinti iš mauzoliejaus Maskvos Raudonojoje aikštėje ir bus palaidoti jo tėviškoje Ulijanovske, šalia jo motinos, kaip Leninas buvo prašęs.

— Šimtai filipiniečių, gyvenančių aplink Pinatubo ugnikalnį, apėjo savo namus, nes slenkančio purvo masė grąsino užpilti kaimus šiaurinėje Filipinų dalyje. Didelės liūtys sukėlė garuojančio purvo laviną, siekiančią net 7 pėdų gilumo. Gelbėjimo komandų darbuotojai tvirtina, kad daugiau negu 1,400 kaimo gyventojų paliko savo namus. Nukentėjusiųjų nuo lietaus potvynių ir purvo nuosliaužų pabėgėlių skaičius Luzon miesto centre pasiekė 40,000.

— Erich Honecker, buvęs Rytų Vokietijos valdovas, kovo mėnesį slapta išvežtas į Sovietų Sąjungą su KGB pagalba, greičiausiai bus grąžintas į Vokietiją teismui, ar jis davęs įsakymą šaudyti norinčius pabėgti iš Rytų Vokietijos.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 30 d.: Gaudencija, Augustas, Kintenis.

Rugpjūčio 31 d.: Raimundas Nonatas, Izabelė, Vilmantė, Vilmantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:13, leidžiasi 7:32. Šiandien sauleta, galimybė lietaus, karšta. Temperatūra 90 F (32 C) diena, 65 F (17 C) naktį.

JAV siekimo išardyti Sovietų Sąjungą ir ten įvesti kapitalizmą.

Prancūzijos KP

Viešame laiške devyni reformatoriai, esantys Prancūzijos KP centriname komitete, kritikavo Marchais už elgimąsi lyg Gorbachio pašalinimas buvo neišvengiamas, nes jis „kurstęs iliuziją, kad reformos galinčios testis pasikeitusiose sąlygose“. Reformatorių nuomone, toks klaidingas padėties supratimas parodo, kad partijos vadovybė tebėra „per daug prisirišusi prie atgyventų pasaulio ir jo socialinių srovių vizijos“.

Reformatoriai, matydami, kad KP populiarumas Prancūzijoje nukrito nuo 21% prieš 20 metų iki tik 7% šiandien, teigia, jog vienintelė viltis partijai išsigelbėti yra tapti demokratiškesne ir atviresne reformai. Po karo, dėl savo efektyvios antinacinės veiklos, KP laimėjo 28.3% balsų ir buvo Prancūzijos didžiausia partija. Šiandien ji turi tik 25 iš 577 vietų parlamente ir apklausinėjimai rodo, kad ateinančiuose balsavimuose ir tų neteks.

SPORTO APŽVALGA

IV PLS ŽAIDYNĖMS PASIBAIGUS

IV-jų PLS žaidynių liepsna neužges

IV-tųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinio komiteto pirm. R. Ozolui, LTOK prezidentui A. Poviliūniui, Lietuvos Sporto departamento dir. A. Raslanui.

Didžiai gerb. istorinio Lietuvos Sporto įvykio – IV-tųjų PLSŽ vadovai,

Žaidynės baigė, bet Lietuvoje žiebtų IV PLSŽ liepsna niekad neužges dalyvių širdyse. JAV-bių sportinės delegacijos vardu reikiu Jums didelę pagarbą už nepamirštos šventės suorganizavimą. Jus ir Jūsų bendradarbius, ne tik sudarėte tobulas sąlygas sportinėms varžyboms, bet įtraukėte visą tautą į šios išpūdingos šventės ruošą. Tautinio pasididžiavimo dvasia apjungė Lietuvą. Tai jaučė kiekvienas lietuvis žaidynių dienomis. Už tą didelę darbą JAV-bių Sportinės delegacijos vardu tariau Jums ir visai Lietuvai nuosirdų AČIŲ.

Valdas Adamkus
Išvykos Organizacinio komiteto pirmininkas

SUSTIPRINOM RYŠIUS

Tautos didelio dvasinio pakilimo ir Medininkų tragedijos paženklintos IV-tos Pasaulio lietuvių sporto žaidynės Lietuvoje jau praėityje. Šių žaidynių metu pasaulio lietuvių jaunimas dar tampa patvirtinto ryšius su Lietuva, dar labiau pamilo savo tėvų kraštą. Amerikos lietuvių sportinė delegacija garbingai atstovavo JAV lietuvių visuomenę. Klubų atstovai ir sportininkai iškiliai ir pavyzdinai laikėsi sporto aiškėse ir už jų ribų.

Išvykos organizacinio komiteto vardu, su pasididžiavimu,

reikiu padėką visiems išvykos dalyviams. Didį padėką priklauso Lietuvos Bendruomenei suorganizavusiai finansinę paramą ir atskiroms vietovėms bei asmenims talkinusiems išvykos įgyvendinime.

Išskirtina padėka priklauso sporto klubų vadovybėms už pavyzdiną sporto klubų ir jų narių reprezentaciją Lietuvoje. Lietuva gerėjo Jumis ir, esu tikras, kad išvysia džiaugiasi Jūsų atliktu darbu.

Valdas Adamkus
Išvykos organizacinio komiteto pirmininkas

NAUJI LIETUVOS AEROKLUBO GARBĖS NARIAI

Aviacijos entuziastų pastangomis 1927 metų gegužės 1 dieną Kaune buvo įkurtas Lietuvos aeroklubas (LAK). Remiamas visuomenės, tikrųjų LAK narių ir narių rėmėjų Lietuvos aeroklubas sukūrė gerą materialinę bazę ir plačiai išvystė aviamodeliavimo, sklandymo bei lėktuvų sportą. Pagal galiojančius įstatus klubo tarybos nutarimu buvo suteikti ir Lietuvos aeroklubo garbės nario vardai. Iki 2-ojo pasaulinio karo šis vardas buvo suteiktas keturiolikai asmenų.

Pirmasis LAK garbės nario vardą gavo Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona. Toliau eilės tvarka: 2. Ilgametis LAK pirmininkas profesorius Zigmas Žemaitis; 3. pirmojo pasaulio sėkmingai skridusio lėktuvo kūrėjas Orville Wright; 4. diviziono generolas Stasys Pundzevičius; 5. vienas iš LAK kūrėjų, inžinierius architektas

Vytautas Landsbergis-Žemkalnis; 6. transatlantinis lakūnas „Lituanikos“ pilotas Stepas Darius; 7. transatlantinis lakūnas „Lituanikos“ pilotas Stasys Girėnas; 8. Lietuvos nepaprastasis ambasadorius Londono Bronius Kazys Balutis; 9. Lietuvos nepaprastasis ambasadorius Vašingtone Povilas Žadeikis; 10. Amerikos lietuvių lakūnas Antanas Kalvaitis; 11. transatlantinis lakūnas „Lituanikos II“ pilotas Feliksas Vaitkus; 12. Lietuvos karo aviacijos viršininkas brigados generolas Antanas Gustaitis; 13. Naujosios Zelandijos lakūnas, pasižymėjęs tolimais ir transatlantiniais rekordiniais skridimais, Jean Batten; 14. finansų ministras, Tautininkų sąjungos generalinis sekretorius Juozas Indriūnas.

Dabar atkurtas Lietuvos aeroklubas tarybos nutarimu

IV PLS Žaidynių aviacijos sporto varžybų dalyvių grupė. Iš k. – Gediminas Venckus – IV PLS Žaidynių ir Lietuvos Respublikos lakūnų navigatorių čempionato nugalėtojas, apdovanotas žaidynių Aukso medaliu. – Ijo laipsnio diplomu ir žurnalo „Lietuvos Sparnai“ prizų; Henrikas Birbilas ir Vytautas Peseckas, vykdant pratimą – skridimas ratu, tupant lėktuva į nurodytą vietą, laimėję II vietą, apdovanoti Sidabro medaliais ir atitinkamo laipsnio diplomais; Vytautas Vėgys – užėmęs III vietą, apdovanotas Bronzos medaliu ir III laipsnio diplomu. Varžybose buvo naudojami keturviečiai lėktuvai Vilon – 35 A".

Nuotr. A. Arbačiausko

Amerikos lietuvių sportininkų delegacija laidojant procesijoje prie Vilniaus Katedros rugpjūčio 3 d. laidojant žuvusius Medininkų mūšius pareigūnus. Amerikos delegacijos – Rimantas Dirvonis, Liūda Rugienė, Elvyra Vodopaliene, Birutė Bulotaitė, Algis Samošius, Renata Žilionienė, Valdas Adamkus, J. P. Nasvitis, V. Memenas.

Nuotr. A. Sutkus

GENEROLAS ANTANO GUSTAIČIO TĖVIŠKĖJE

Generolas inžinierius Antanas Gustaitis.

IV pasaulio lietuvių sporto žaidynių programoje gražiu akordu nuskambėjo generolo Antano Gustaičio, Lietuvos lėktuvų konstruktorius tėviškės surengtas jo vadovaujamo trijų ANBO-IV lėktuvų skrydžio po Europą 57 metinių minėjimas. Susirinkusius marijampoliečius ir svečius šilait pasveikino Lietuvos aeroklubo sekretorius, aviacijos veteranas Viktoras Ašmenskas. Sugiedojus Lietuvos himną, iš 2000 m. iššokę su parašytu, atnešė lietuvišką trispalvę Marijampolės aviacijos technikos sporto klubo parašius. Labai tikslų šuolį su parašutais atliko trijų sportininkų grupė. Renginio programoje du Lietuvos aeroklubo pilotai pademonstravo grupinio skrydžio taktiką, o ultra lengvo lėktuvo pilotas tiksliai į susirinkusių būrį numetė puokštę gėlių.

Savo prisiminimais apie gyvenimą prieškarinėje Nepriklausomoje Lietuvoje pasidalino svečias iš Montrelio, Lietuvos kariuomenės karininkas Vincas Kačergius, kuris, nepabūgęs savo brandaus amžiaus – 81 metų, su Kanados lietuvių sportininkais atvyko į tėviškę. Apie lakūną, konstruktorių ir aviacijos technikos gamybos organizatorių generolą Antaną Gustaitį, remdamasis savo tėvo pulkininko leitenanto Leonardo Pesecko prisiminimais, papasakojo svečias iš Chicago, sklandytojas-lakūnas, inžinierius Vytautas Peseckas. Jis pažymėjo generolą A. Gustaičių

buvo papildytas naujais garbės nariais. Penkioliktuoju tapo sklandytuvų konstruktorius Balys Karvelis; 16. Amerikos lietuvių aeroklubu kūrėjas Vytautas Peseckas; 17. JAV gyvenantis Lietuvos aviacijos istorikas-lakūnas, daugelio leidinių autorius Edmundas Jasiūnas; 18. Anglijoje gyvenantis sklandytojas Pranas Požerskis; 19. pirmosios Lietuvos karo lakūnų laidos 1919 metais absolventas Simas Stanaitis.

„Lietuvos Sparnai“

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ – „ALBANIAN STARS“ 3:2

Kai dauguma Metro lygos komandų praėjusį sekmadienį, rugpjūčio 25 d., žaidė pirmąsias rudens rato pirmenybių rungtynes, „Lituanica–Liths“ vyrai prakitavo Lemonto lietuvių centro aikštėje, rungtyniaudami dėl JAV mėgėjų futbolo taurės prieš „Albanian Stars“.

Kas tie „Albanian Stars“? – paklaus ne vienas. Ji yra Nacionalios lygos major diviziono 8-tos vietos albanų komanda, prieš kurią mūsų žaidėjams dar nebuvo tekę žaisti. Pirmas susitikimas su jais buvo apstulbinantis – devintoje žaidimo minutėje svečiai jau vedė 2:0! Užtruko kiek laiko kol mūsų gynimas susiorganizavo ir žaidimas išsilygino. Momentais atrodė, kad katastrofa artėja. Keletas žiūrovų, puolę paniką, numetė savo „Bratwursts“ ruošėsi bėgti namo. Tik vienas Alfredas Kleinitis, JAV futbolo teisėjų vyriausias „bosas“, bandė įtikinti mūsų komandos trenerį Don, kad rungtynes laimės „Liths“ ir laimės rezultatu 3:2.

Puslaikiui įpusėjus, Gytis Kavaliauskas netikėtai šūviu rezultata sušvelnino 1:2.

Antrame puslaikyje, žaidžiant rekordiniame karštyje pavėjui, kad ir silpnas vėjelis atrodė žaidėjo ir komandos gyvybę gelbstinti pagalba. Vietoje nuovargio, komanda atrodė atkūrusi ir šūvių link vartų, kad ir ne į pačius vartus, padaugėjo. Vyrams energingai atakuojant, neapsieita be baudinio. Komandos jauniausias žaidėjas Virgis Žuromskas baudinį šį kartą pavertė išlyginamuoju įvarčiu 2:2.

Rezultata išlyginus, „Liths“ komandos spaudimas dar labiau išsyrškėjo. Likus žaisti maždaug 10 min., dešiniu kraštu prasi-veržęs atsarginis mūsų komandos žaidėjas J. Wood, įgirdo pergalės nulemusį įvartį – 3:2.

Kai kurie žiūrovai, ūpo pagauti, nelaukdami net rungtynių pabaigos, pasileido dešrelių ir gaivinančių skysčių stalo link, prie kurio ne mažiau

Varžybų pradžia šeštadienį, rugpjūčio 14 d., 1 val. Registracija nuo 12 val. Sekmadienį, rugpjūčio 15 d., varžybų tase nuo 10 val. ryto.

Visi norintieji pirmenybėse dalyvauti registruojasi iki rugpjūčio 10 d. pas Aigurą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Tel. 216-486-0889.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN ŠEŠKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Panaikinti nuolaidos
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-9556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

sušilę darbavosi Laimutė Glavinskienė ir Leonas Juraitis. Pralaimėjusi komanda iš varžybų iškrito. „Liths“ kitas rungtynes žais prieš vokiečių

„Kickers“. Kada? Data dar nepaskirta.

Pastebėtina, kad mūsų šie pirmą kartą šį sezoną įkrito 3 įvarčius. Gal tai geras ženklas prasidedančioms pirmenybėms. Norint išsilaikyti major divizione, jų tikrai reikės daugiau.

J. J.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Auglių nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (312) 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v. v.

Kab. (1-312) 735-4477;

Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCIJŲ LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p. p. 7 v. v. antr. 12:30-3 v. p. p.

treč. uždaroma, ketv. 1-3 v. p. p. penkt. 1-3 v. p. p.

šešt. 9 v. v. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODO LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KOJŲ VĖNIŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS

ODO AUGLIŲ IR KOSEIMINĖ
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsipletusių venų
ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road

Tel. (312) 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Pirm., antr., penkt. 12-3 v. p. p. ketv. 2-7 v. v.

Reikalavimai esant atvažiavimui ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-6101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val vak

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

81 St. ir Kean Ave., Justice, IL

Tel. (312) 565-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir

ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4

6-9. antr. 12-6. penkt. 10-12. 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300;

Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

PETER STECY, M.D.

Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.

CESAR J. HERRERA, M.D.

Sirdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaio akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v. v.

Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453-2533

Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.

Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.

Sešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kaipame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

St. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Iš kairės: Val. Ramonis, V. Dautartienė, muziejaus prezidentas St. Balzekas ir dail. T. Tarabilda.

Nuotr. J. Tamulaičio

GYVENIMAS MASKVOJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Vokiškuose dienraščiuose ir žurnaluose labai dažnai apšamas šandieninis Maskvos gyvenimas. Surinkęs keletą išpuodingesnių straipsnių, pasiūstusiu sutrumpintais jais pasidalinti su šio dienraščio skaitytojais, kadangi kai kurios Maskvos gyvenimo pusės yra tikrai idomišios.

Labai įtaigiai atrodo atnaujintas „Metropolio“ viešbutis. Įėjus pusryčiams girdima maloni arto muzika, stalas – bufetas apkrutas maistu ir įvairiais užsienietiškais valgiais, pvz. prancūziškais kumpiais (prancūziškos bandelės, mėgiamos ir vokiečių – K. B.) ir kt. įvairiais skanumynais, kurių tikrai pavydėtų ir pats Kremlius.

Smokingais apręgti padavejai, raudonos rožės puošia kiekvieną stalą, daug kristolo, šviesaus marmuro šaltinis. Pusryčių kaina 20 JAV dol. juodoje rinkoje 600 rb. – trijų mėnesių darbininko atlyginimas – K. B.

Laikraščio bendradarbis ilgai smaguriauja geriausius patiekalus, klausosi malonios muzikos. Valgydamas šiame viešbutyje vokiečiai užmiršta sovietinio gyvenimo kasdienybę.

Penketa metų suimiai – eksportai dirbo prie viešbučio atnaujinimo, kadangi jis yra miesto viduryje, netoli Bolšoj teatro ir Raudonosios aikštės. Suprantama, jis turi atrodyti reprezentaciniai. Eiliniams Sov. Sąjungos piliečiams įėjimas į viešbutį yra draudžiamas. Ant durų iškaboje rašoma „U.S.“

OPERACIJA „WOLFPACK“

Illinois valstijos policija sėkmingai tesia programą greitkelių eismui pagerinti. Pažymėtina operacija „Wolfpack“, kuri finansuoja federalinė valdžia ir kuri prasidėjo liepos 3 d. Kovojant su greičio pažeidėjais, išgerusiais, neblaiviais vairuotojais, o taip pat ir kitais nesilaikančiais eismo taisyklių, Illinois valstijos policija sulaukė 26,242 vairuotojų, vienus nubaudė, o kitus išspėdė.

AUTOMOBILIŲ VAGYSTĖS DIDEJĄ

Iš dešimties automobilių, pavogtu valstijoje, beveik septyni yra pavagiami Chicagoje. Paskutinėje dekadėje tokių vagysčių padidėjo 51%. Praeitais metais Chicagoje pavogta 48,626 auto transporto priemonių.

Dollars only“. Aplink viešbutį sukinijsi prostitutės, taip pat prašydamos 100-200 JAV dol. „honoraro“. Kiek joms lieka – sunku pasakyti, kadangi seniausios pasaulio moterų profesijos atstovės turi „patepti“ durininką, mažai apmokamus milicininkus, kiekviename viešbučio aukšte būdinčią „babuška“, valgyklos padavėjus.

Ištaikiniai atrodo Metropolio viešbutis. Tai „joint venture“ pasekmės, sudarant sovietinį ir užsieninį kapitalą. Šiandien Sov. Sąjungoje randami 2 tūkst. „joint venture“ rangovai, daugiausia iš Vokietijos. Pelnas gaunamas labai retai, kadangi jis eina per biurokratinę rankas sovietinio ritmo nešėjų, priešingai nusistatę laisvai rinkai. Bet pradžia padaryta. Gražia prekyba džiaugiasi McDonalds. Čia visuomet matomas didžiausias žmonių eilės.

1987 m. vokiečiai buvo susitikę su Sov. Sąjungos ateities gyvenimo tyrinėtoju prof. Igoriu Bestuševu. Vokiečio užklaustas apie vedamą Gorbaciovo reformą, prieš ketvirtą metų taip jis atsakė: „nieko nėra galimo, kas auga ant mūsų sistemos šaknų“. Po keturių metų rusas dar skeptiškiau žiūri į re-

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, INC.
2400 N. W. 11th St., Chicago, IL 60642 Phone: 312/778-6900

PAREMKIME LANDSBERGIO ŠAUKSMĄ!

Lietuva visą laiką yra nuolatiniame pavojuje. Prezidentas Landsbergis jau ne pirmą kartą kreipėsi pagalbos į visų valstybių vyriausybes.

Paremkime Landsbergio šauksmą: visi siųskime telegramas JAV prezidentui George Bush, savo senatoriams ir atstovams, ir reikalaujame demokratiškai išrinktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės pripažinimo ir tinkamos paramos.

Telegramų siuntimas yra labai paprastas. Tekstas jau iš anksto paruoštas. Tik reikia paskambinti:

1-800-325-6000

ir paprašyti HOTLINE NR. 9922

Telegramos kaina \$6.75. Papildomos telegramos po \$3.00, jeigu norėtumėt siųsti savo atstovams ir senatoriams. Mokestis bus pridėtas prie jūsų telefono sąskaitos.

Hotline telegramos tekstas:

“We urge you to support the democratically elected government of Lithuania, and the restoration of Lithuania's independence. Don't allow Lithuania's fight for democracy and human rights die. These are the same principles that America fought for. Recognize the Landsbergis government now!”

Prašome paraginti savo draugus ir kitataučius telegramas siųsti.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

GRANDINĖLĖ PRADEDA DARBA

IX Tautinių šokių šventės kursuose Dainavoje dalyvavo visa eilė „Grandinėlių“ ansamblio vadovų ir šokėjų.

Nuo rugpjūčio 18 iki 25 d., būsimos šventės repertuarą mokėsi studentų grupės vadovė Renė Motiejūnaite-Booth, veteranų vadovė Eglė Laniauskienė ir šokėjai Danius Šligalis, Danutė Tallat Kelpšaitė, Lana Vyšnionytė.

Clevelande „Grandinėlė“ pradės darbą trečiadienį, rugsėjo 11 d., Dievo Motinos parapijos auditorijoje, 18022, Neff Road.

Jaunimas, norintis ir sugėbantis įsijungti į šokėjų eilę ir dalyvauti IX šokių šventėje Chicagoje 1992 metų vasarą, kviečiamas ateiti į repetitijas rugsėjo mėnesį trečiadieniais 7 v.v. ir sekmadieniais 6 v.v. Vėliau nauji nariai nebus priimami.

Šalia Renės Booth (tel. 216-257-8594), šokių mokyklos mokytoja Audra Giedrytė.

Visus „Grandinėlių“ ansamblio reikalus šiuo metu tvarko Aleksandra Sagienė (tel. 216-442-8674).

LIETUVOJE PALAIDOJO TĖVELIO PELENUS

Stefa Gedgaudienė, buvusi LSS Vyriausios skautininkė, birželio mėnesį vyko į Lietuvą atlikti išpareigojimą – Kauno kapinėse šalia savo Motinos, Sibiro tremtinės a.a. Elzės

apskaičiuojama, kad Sov. Sąjungoje, yra apie 60 mil. piliečių, gyvenančių žemiau skurd. Dalis jų matoma turgavietėse. Ir jie parduoda... vieną batą, nublukusius caro paveikslus, coca-cola dėžutes, skudurus.

Gorkio g-vėje matomi kinai, viešbučiai, aludės, muzikantai, šv. Rašto pardavėjai, elgetos, cigarečių ir degtinės pardavėjai, pinigų keitėjai. Savaitgaliais galima stebėti vakarietiško apsigėrusius moteris ir aplamai – gražesniais rūbais Maskvos gyventojus. Pasikeitę gatvės vaizdas, pakeistas ir jos

pavadinimas. Dabartinis šios gatvės vardas – Tverės. Grįžtama prie istorijos. Vietoje „Kropotkino ulicos“ – dabar Kristaus apsirėšimo, Markso prospektas – Medziotojų ir t.t. Paliktas „Krasnaja ploščad“ – Raudonosios aikštės vardas, kadangi senais laikais rusų kalboje raudona – ta pati reiškė kas ir „gražus“.

Šiandien, rugpjūčio 7 d., televizija pranešė, kad du neblaivūs raudonarmiečiai norėjo nuginkluoti lietuvių policininką. Lietuvis abu rusus nušovė.

Korlaitės-Juodvalkienės, palaidoti JAV-se mirusio Tėvelio a.a. Vinco Juodvalkio pelenus.

Laidotuvės įvyko birželio 13 d. – dieną, kai lygiai prieš 50 metų (1941 m.) Stefa, tada jauna gimnazistė, skubėjo į kaimą išpėti savo Tėvelį ir brolių Vinčą, kad savaigaliui negrįžtų į namus, dėl mieste vykstančio neišaukšto judėjimo. Tą naktį siautusi pirmųjų trėmimų į Sibirą banga penkiolikis metų nežinia, nusinėse namuose likusią Mamytę ir abiturientę sesutę Lionę... Likusią šeimos dalį karo audra išbloskė iš Tėvynės į Vokietiją, paskui į JAV-es. Tik po keturių dešimčių metų buvusiai Sibiro tremtinei Motinai tik vieną kartą kelias dienas teko apkabinti kartu visus tris savo vaikus. Tėvas iš Sibiro grįžusios dukters ir žmonos nebesutiko. Vyru ir žmonai – teliko tik palaikų viename kape Tėvynėje dalis. Teilsisi Ramybėje.

Birželio 13 d., šalia giminių ir artimųjų gausiai dalyvaujant ir skautiškajai šeimai, Kauno Kunigų seminarijos bažnyčioje gedulingas šv. Mišias aukojo Lietuvos Skautų sąjungos Dvasios vadovas vysk. Sigintas Tamkevičius. Giedėjo Marijos Gražulienės vadovaujamas Tremtinių choras ir anukė-marti Judita Leitaitė-Dauksienė. Velionio palaikai su tradicinėmis apeigomis, kuriomis rūpinosi Kauno tunto tunti-ninkė Natalija Pupeikienė, buvo palydėti į kapines. Skautų vardu kalbėjo LSS Tarybos pirm. vs. Feliksas Šakalas.

Laidotuvėse dalyvavo Lietuvos Skautų Seserijos Vyriausios skautininkė Alina Dvorcekienė, jos pavaduotoja ir vadijos narės, Seserijos Garbės gynėja Koletta Jurskienė, uniformuoti Kauno ir Vilniaus sesės ir broliai. Kapą puošė ir Lietuvos Skautų Seserijos didžiulis vainikas. Stefa Gedgaudienė buvo labai sujaudinta ir dėkinga Lietuvos broliams ir sesėms už pagalbą ir nuosirdumą, lengvinusį jai išgyventi šį liūdną įvykį. Po laidotuvių visi susirinko ir pabendravo gedulinguose pietuose.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

see us for financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DO YOU NEED A GREEN CARD?

If you were born in LITHUANIA YOU CAN APPLY FOR A GREEN CARD. REGISTER NOW BECAUSE THE FIRST 40,000 QUALIFIED PEOPLE WILL OBTAIN THEIR GREEN CARDS. FIRST COME-FIRST SERVED! I CAN MAKE SURE YOUR APPLICATION WILL BE AMONG THE VERY FIRST! OUR DEADLINE: SEPT. 15, 1991. I WILL FILE AT 12:01 A.M. ON FILING DAY. SPOUSES & CHILDREN WILL ALSO GET GREEN CARDS. APPLICANTS MAY FILE FROM THE UNITED STATES (EVEN ILLEGALS) OR FROM ABROAD.

CALL SIDNEY ELFMAN (212) 766-5300 for DETAILS Fax (212) 571-4306

BROWN, ELMAN & TORRES, Attorneys

15 Park Row, New York, N.Y. 10038

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60629

(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltul namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor

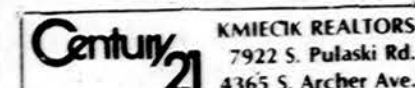
Irena Blinstraubienė,

Realtor Assoc.

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.

5953 S. Kedzie Ave.

Tel. 436-7878

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltul.

FOR RENT

FOR RENT

45th & Western furnished sleeping rooms starting at \$55 for a week; monthly rents possible. Call 312-247-2379

IŠNUOMOJAMAS NAMAS

9328 S. Major (2 bl. į vakarus nuo Central). Labai švarus; labai erdvus; 3 mieg. kamb.; labai didelė šeimos kamb., nauji kilimai. Centr. oro vėsinimas. Skambinkite: 312-247-2791. Kalbėkite angliskai, palikite „message“.

Išnuomojamas 4 kamb. butas vienam vyr. amžiaus lietuviui Cicero, IL. su šiluma, antrame aukšte, \$450 į mėn. Tel. 708-425-1310

IEŠKO DARBO

Esu gydytoja. Ieškau išnuomoti kambarį prie šeimos. Taip pat noriu surasti darbą prižiūrinti vaikus ar ligonius. Turu rekomendacijas. Tel. 708-655-8796

Jauna moteris, ieško bet kokio darbo. Kalba lietuviškai ir angliskai. Skambinti tel. 312-471-4263

LAIKO PAGRĖSTAI

Vladas Kuibokas

Atsiminimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Alksnėnų Madona; kankinys kun. J. Dabrila; suvalkiečių ūkis – sodyba, darbai, darbininkai, valgiai; šeimos istorija – studijos, mokytojavimas Plungėje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje, Vokietijoje, Amerikoje; darbas „Lietuvių Enciklopedijoje“. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 ct. Valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

U.S. SAVINGS BONDS

THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

Besikuriantis, neseniai atvykęs lietuvis, norėtų pirkti labai pigią, bet kokios markės, važiuojančią, lengvą automašiną. Skambinkite Juozui: 312-847-6228

EIŠIŠKIŲ PRANAŠAS

E. RINGUS

Eišiškių miestelis jau minimas ankstyvoje Lietuvos istorijoje. Jis išaugo ant kelio, vedančio iš Krokuvos per Gardiną į Vilnių. Jo svarba ypač pakilo, kai Lietuvą susijungė su Lenkija ir judėjimas tarp sostinių pagyveno. Eišiškės tapo paskutiniu poilsio tašku. Čia galima buvo pakeisti arklius, pernaktoti ir pasivaikinti karčiameje. Vėliau atsikėlė keletas žydų šeimų, ir miestelis tapo mažu prekybos centru, ypač arklų prekyba.

Aplinkiniai gyventojai kalbėjo lietuviškai. Didelių dvarų nebuvo, žemė nelabai derlinga. Todėl polonizacija sunkiaiėjo, kol nebuvo pastatytos bažnyčios Eišiškėse ir artimoje Rodunioje. Be to plati Rudininkų giria saugojo nuo Vilniaus įtakos. Kaip ir visoje Rytų Lietuvoje 18 ir 19 šimtmečiuose gudų potvynis vis giliau veržėsi į Lietuvos teritoriją. 19 šimtmečio pabaigoje 90% nuosimčių gyventojų sudarė lietuviai. Kovos su vietiniu klebonu dar tęsėsi kurį laiką, bet lietuviškos pamaldos Eišiškių bažnyčioje buvo panaikintos. 1939 m. miestelis grįžo Lietuvai. Lietuvos-Gudijos sienaėjo 3 km į pietus nuo miestelio. Per tą sieną prekyba vyko dieną ir naktį, netgi po to, kai Sovietai prisijungė Lietuvą. Mat dar vienerius metus po prijungimo Lietuva nebuvo visiškai apiplėšta, kaip Gudija, kurioje po vienerių metų šeiminkavimo krautuvėse liko tik lentynos.

Netoli Eišiškių, jau beveik Rudininkų girioje, pagarsėjo Papiškių kaimas. Atsirado pranašas. Garsas apie jį pasklido ne tik Eišiškių apylinkėje, bet toli į rytus, šiaurę ir pietus. Pranašo vardas buvo Aleksandras, vietinių vadinamas Aliuku. Jis buvo vienintelis Gruzdienės sūnus. Tėvas jo mirė, kai jis buvo tik septynerių metų. Dar vyrui esant gyvam, motina lepio Aliuką, bet, tėvui mirus, motina dar labiau paikino savo vienintelį, lyg norėdama išlieti meilę už save ir mirusį vyrą.

Gruzdienės ūkis ir pirkia buvo pamiškėje. Netoli tekėjo upelis Salčia, o už jos girios, girios be galo ir be krašto. Iš jos dar net dabar atklysdavo šernai pasivaikinti neįskastomis bulvėmis. Pelkėse ančių, teterių ir kitokių paukščių apstu. Žodžiu, vaikų rojus. Motina netgi pertvėrė pirkia paruošdama sūnui atskirą kambarį. Sunkiai dirbti jam neleido. Virš jo lovos kabėjo paprastas, kiek pajuodęs medinis kryžius. Prie jo buvo prikaltas Kristaus geležinė statulėlė. Savo kambarelyje Aliukas praleido daug laiko melsdamasis.

Pirmas atsitikimas įvyko 1940 metais lapkričio mėnesį. Motina, pamėlus karvės, kibiro nešina grįžo virtuvės ir šaukė sūnų išgerti šilto pieno, galvodama, kad šiltas pienas sūnui naudingas. Dar kartą pašaukė. Tyla... Susirūpinusi įėjo Aliuko kambarin. O jis stovėjo kambario viduryje. Rankose laikė nuo sienos nuimtą kryžių. Laikė jį prieš save, pakeltą virš galvos, kaip procesijoje. Veidas ne tik išblyškęs, bet kiek pamelėjęs, kaip ištrauktą skenduolio. Akys išverstos, kaktą pilna prakaito lašų. Motina išsigandusi bėgė iš kambario, kad balsas skambėjo keistai, kaip skamba, jeigu įkiši galva statin ir bandai šaukti garsiai. Aliuko žodžiai tada buvo:

„Dievą matau, Dievą matau“. Išsigandusi motina išbėgo kieman, paskui pas artimiausią kaimyną. Išgirdę jos aimanimą ir tolimesnį kaimynai susirinko Gruzdienės kieman, o paskui pirkion. Čia rado tą patį vaizdą, kurį tik prieš porą minučių Gruzdienė suspėjo jiems pavaizduoti. Tik dabar Aliukas kažką kliebėjo nesuprantamo.

Vis dėlto tarp garsų galima buvo suprasti du žodžius... „Dievą matau“. Vėliau žodis „akmuo“ buvo kartojamas. Pirkia ir virtuvė prisipildė ir kiekvienas norėjo būti arčiau Aliuko, nes jie jautė, kad vyksta kažkas nepaprasto. Moterys susirūpinusios siūlė išvirti žolius, ar išrūkyti pirkia šventintomis, išdžiūvusiomis verbomis... Staiga Aliuko balsas sustiprėjo ir pasidarė aiškesnis ir suprantamesnis. „Ša, ša, ša, ša“ — paklausė jis kiek susigėdinęs. Aliukas kiek susvyravo, palaukė, bet atsakė: „Septynioliktą“. Po šio žodžio suklypo ir beveik apalpo. Moterys paguldė jį į lovą ir tikrai jau buvo suspėjusios užkaisti žolius, kuriomis pagirdė blogai atrodantį „pranašą“. Taip jau jos suspėjo Aliuką tituluoti.

Po to sekmadienio Aliukas turėjo dar kelis tokius atsitikimus, ir motina nutarė nueiti pas kunigą pasitarti. Kunigas jau buvo girdėjęs apie Aliuką ir neskubėjo Gruzdienės priimti, nenorėjo tiesiog išvėlti. Gandai jau buvo jį pasiekę apie kažkokius stebuklus. Pagaliau liepė šeimninkei Gruzdienei išeiti. Po trumpo pokalbio patarė pakviesti gydytoją. Gruzdienė jau buvo beiseinanti. Pabučiavo kunigui ranką ir, akių nepakėlus, pradėjo dar aiškinti. „Kunigėli, ar galiu jums pasakyti, kad įvykiai su Aliuku pasitaiko tik tada, kai jis paima į rankas savo kryžių. Duok jam kita... ir nieko. Kunigėli, tai gal kokia Dievo

galia ateina iš to kryžiaus?“ Kunigas dar labiau suraukė kaktą ir norėdamas atsikratyti nemalonios viešnios, pažadėjo atvažiuoti.

Nors pažadėjo, kunigas neatvažiavo. Jis laukė gal gandai patys savaime praeis jam dar neįsivėlus. Savo dalyvavimu nenorėjo priduoti daugiau svarbos tiems nemaloniems gandams. Be to vietinė milicija irgi pradėjo Aliuko domėtis.

O visgi vieną dieną jis atsirado Papiškių kaime. Buvo pakviestas pas sunkų, jau mirštantį ligonį. Sukalbėjęs maldas ir davęs paskutinį patepimą, kunigas paprašė, kad nuvestų jį pas Gruzdienę. Nenorėjo, kad parapičiai vėliau apskųstų jį Aliuko ignoravimu. Patikrino kryžių, del viso ko pašventino ir dar pasakęs kažką lotyniškai, pakabinęs ton pačion vieton ir skubiai išėjo.

Toks kunigo elgesys, nei žodžio nepasakius jos sūnui, Gruzdienei nepatiko. Todėl tik iš mandagumo išlaidėjo kunigą į gonką ir, kai jo nugara dingo iš akių, grįžo pirkion. Jos veidas buvo rimtas ir jautėsi kažkoks vidinis pasikeitimas. Jos širdis galutinai pakrypo sūnaus link, nors dar neįėjus, kiek skausmo laukia jos netolimoje ateityje.

Ligonio būklė, kurį kunigas atlanke, kitą dieną smarkiai pablogėjo ir jau tikrai atrodė beviltiška. Jo brolis išėjo ieškoti lentų karstui. Bėdamas rūpinosi brolio šeima ir kitokios mintys pradėjo ateiti. Ar tikrai jau nėra broliui vilties? Pasuko Gruzdienės namo link. „Padės, nepadės, bet tikrai nepakenks“, pasakė šalia einančiai savo motinai. „O gal bent pasakys, ar numirsi tuojau ar dar ilgai kankinsis“.

„Aišku, kad neišgis... Jau kai duotas paskutinis patepimas...“ Bet Aliukas sutiko aplankyti. Nuėmė kryžių nuo sienos. Veidas staiga pasikeitė, visas emė drebiti ir po kelių sekundžių keistu balsu pareiškė: „Gyvens...“

Kitą rytą įvyko ligos krizė ir vakarop ligonis išlipo iš lovos lyg nebūtų sirgęs. Iš tikrųjų Aliukas tik išėjo, bet gandai pasklido. Pasklido po kaimus, viensėdžius, miestelius tolyn ir tolyn. „Pagydė mirštantį“... Buvo kartojama turgavietėse, bažnytkaimiuose, susirinkimuose, cerkvėse, net sinagogose. I kaima pradėjo atvykti prasti žmonės su įvairiais reikalais ir klausimais, liečiančiais savo ir artimųjų likimus. Slapta atvy-

davo įvairių tikybų atstovai, aišku neoficialūs: duchoborai, stundistai, baptistai, karaimai iš Trakų ir netgi barzdoti chasidai iš Vilniaus, Rodūnės ir Naugarduko. Dvasiškiai įvairių tikybų atlanke Aliuką niekados nereikšdavo savo įvertinimo. Atvažiuodavo ir išvažiuodavo tylomis. Chasidų rabinų vizitas visgi išnervino vietines bobeles ir jos reikalavo, kad Gruzdienė daugiau prie Aliuko jų neprileistų.

„Tegu, juk jie irgi žmonės kaip ir mes“... atsakė Gruzdiene. Tai buvo naujiena. Aliukas, pranašas, priima visus, netgi žydus...

Aliukas daugiau laukiose jau nebedirbo. Daug meldėsi ir iš pirkios išeidavo retai. Ūkio darbus atlikdavo kaimynai. Lankytojus jis irgi jau rinko, priimdams tik atvykusius iš tolimų vietovių. Motina nesiskundė,

nes lankytojai palikdavo kokių nors dovanų.

Atėjo žiema. Dar vienas įvykis atnaujino žmonių susidomėjimą ir pagarbą Aliukui. Vieną sausio naktį Papiškių gyventojas pastebėjo danguje kažkokias, iki šiol nematytas šviesas. Apie tai pranešė kitiems ir kitą naktį jau visas kaimas nemiegojo. Kadangi Gruzdienės namas stovėjo pamiškėje, tai tamsiame miško fone atrodė lig šviesos stulpas kilo virš jos namo aukštyje į dangų. Gandas pasklido, kad laikas stebuklui artėja, nes net dangus duoda ženklą. Šviesos danguje rodesi jau trečią naktį ir vis kitokios, sudarydamos įvairias formas. Vieni matė Švenčiausios Motinos figūrą, apgaubtą vainiku, kiti matė angelus, kiti Betliejaus žvaigždę virš Gruzdienės namo. Šviesos keitė savo spalvą ir ryškumą, dangaus stulpai

DRAUGAS, penktadienis, 1991 m. rugpjūčio mėn. 30 d. 5

kilo ir krito. Kaip staigiai jie atsirado, taip staigiai dingo. Dangus aptemo. „Karas artėja...“ kažkas pasakė, bet niekas nežinojo kas. Po kiek-

vienos tokios nakties žmonės grįždavo į šiltas gričias su naujomis viltimis.

(Bus daugiau)

Mielą mūsų Mokytoją ALDONĄ VESELKIENĘ jos Sesutei,

A.†A.

dail. ANASTAZIJAI TAMOŠAITIENEI

mirus, skausme užjaučiame ir drauge liūdime.

Audėjos

Lietuvių Tautodailės Instituto steigėjai, švietimo vadovai, skyrusiai visas savąsias jėgas ir meilę tautodailės išlaikymui,

A.†A.

dail. ANASTAZIJAI TAMOŠAITIENEI

Amžinybės iškeliavus, reiškiam gilią užuojautą dail. ANTANUI TAMOŠAIČIUI, seseriai ALDONAI VESELKIENEI su šeima, giminėms bei kitiems artimiesiems.

Chicagos Lietuvių Tautodailės Institutas

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE 4330-34 S. California Avenue Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai: 11028 Southwest Hwy. • Palos Hills 9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills 2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455

Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

BALTIC STORES & CO. (Z. JURAS)

11 London Lane, Bromely, Kent, BR1 4HB. England. Tel. 081-460-2592

Siūlome pasinaudoti mūsų išplėsta ir įvairiapusiška prekyba su Lietuvos RESPUBLIKA. Pasiūnčiame paskutiniausius VAKARŲ EUROPOJE gaminamus ir gaunamus vaistus.

Plačiai pasaulyje žinomas angliškas ir kitas įdomias medžiagas, rūbus, sportinius kostiumus ir sportinius batus, ELEKTRONINES PREKES, rusiškus ir kitų kraštų automobilius. Pervedame palikimus į Lietuvą arba kitus kraštus pageduama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu kursu klientui, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybę, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme.

Siūlome populiarių siuntinių: 1991 m. No. 1.

3 m. vilnonė angliška medžiaga eilutei, 3 m. puiki medžiaga suknelei, 1 vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas, 1 p. sportinių batų, vyriška arba moteriška striukė. Siuntinio kaina \$400.00 (Oro paštu).

Pardudame „Olympia“ rašomas mašinėles su lietuvišku šriftu.

BEKONKURSINĖS MAISTO SIUNTINIŲ KAINOS

Siuntinys No. 5. \$100:

10 dežučių įvairios konservuotos mėsos, 10 sv. ryžių, 200 gr. tirpstantios kavos, 4 sv. cukraus, 2 dėž. šprotų, 4 sv. dešros, 2 sv. sūrio, 2 sv. pupelių kavos, 2 sv. valgomos alyvos, 1 butelis krupniko.

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Praneša

Kad nuo rugsėjo 3 d.

įstaigos naujas adresas yra:

9439 S. Kedzie Ave.

Evergreen Park, IL 60642

Tel. 708-422-3000

Fax 708-422-3163

Šalia įstaigos yra automobiliams pastatyti aikštė.

Penktadienį, rugpjūčio 30 d. ATS atidaryta iki 1 v. p.p. (senuoju adresu). Šeštadienį, rugpjūčio 31 d. — uždaryta.

Beržynas. 1- Lietuvos miškai. A. V. 1991 m.

APLINK MUS

x Ateinantį pirmadienį, rugsėjo 2 d., „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve ne dirbs ir neišleis „Draugo“ antradienio, rugsėjo 3 d., laidą. Pirmadienį yra Darbo diena, privaloma visiems Amerikos žmonėms. „Draugo“ įstaiga dirbs antradienį visą dieną ir išleis trečiadienio laidą.

x Alfredas Ruplenas iš Argentinos Lietuvių jaunimo kongreso reikalais lankosi Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jis buvo Grand Rapids, Mich., apsisotęs pas Vyt. Kamanto šeimą, iki šeštadienio bus Chicagoje, apsisotęs pas Br. Nainio šeimą Lemonte, šeštadienį išvyks į Los Angeles, Cal., kur yra jo sūnus. A. Ruplenas aplankė „Draugo“ redakciją ir informavo apie Jaunimo kongreso rengimą.

x Zigmantas Kalesinskas iš Vilkijos, Lietuvos, dėkoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi už jo iškvietaimą ir padėjimą daug įvairių pamatyti, ypač pagyventi stovyklose. Jis ypatingai prisimena I. Lukoševičienę, Reginą ir Viktorą Kučus, Dale ir Algi Lukus ir jiems dėkoja.

x Birutė ir Petras Buchai, Oak Lawn, Ill., atsiuntė „Draugui“ čekį už bilietus į „Draugo“ banketą, kuris bus rugsėjo 22 d., sekmadienį, Martine pokylių saleje. B. ir P. Buchai yra lietuviškos spaudos remėjai ir „Draugo“ įvairiose renginiuose visuomet dalyvauja. Petras yra judrus visuomenininkas, aktyvus Amerikos Lietuvių Taryboje ir Lietuvių Tautinės sąjungos valdyboje.

x „Žiburelis“, Lietuvių Montessori mokyklėlė, Lemonte, 511 E. 127 St., pradeda naujus mokslo metus trečiadienį, rugsėjo 4 d. Tą dieną 9 v. ryto – 12 v. p.p. susipažinimas su mokytojomis, klases apžiūrėjimas ir registracija. Tėveliai kviečiami tą dieną pasilikti klaseje su vaikais. Pirmas tėvų susirinkimas bus trečiadienį, rugsėjo 11 d. 7:30 v.v. „Žiburelio“ klaseje. Informacijai kreipkitės: Ramunė Brand 708-301-5180 arba Dana Dirvonienė, 708-246-1861. (sk)

x Ekskursija į Šiluvos Marijos koplyčios Washington, DC, sidabrinį jubiliejų spalio 11-14 d. Rezervacijoms kreiptis į: Birutę Zalatorienę, Travel Advisers, Inc. tel. 708-524-2244. (sk)

x Parduodami AUTOMOBILIAI Lietuvoje pagaminti kainomis su garantija. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteilai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdien 11 v.v. – 9 v.v. Uždaras pirmadieniais. 8100 Roberts Rd., tel. 708-458-1400. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirba su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294. (sk)

x Jau reikia registruotis į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris bus šių metų pabaigą ir ateinančių metų pradžioje Pietų Amerikoje – Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Rengimo komitetas iš Argentinos išsiuntinėjo kiekvieno krašto vadovams anketas, kurias reikia užpildyti. Kuo greičiau užsiregistruos, tuo bus geriau kongreso rengimo komitetui.

x JAV LB Švietimo tarybai džiugu, kad Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkė per pirmąją Salomėja Daulienę įteikė didelę piniginę auką Lietuvos našlaičiams. Labai dėkingi už gailėstingumą ir rūpestį, kad Lietuvos našlaičių širdelėse trykštų gyvenimo džiaugsmas.

x Dr. Arūnas Liubšys, Vilniaus universiteto Vaikų klinikų gydytojas, rugsėjo 4 d. 7 val. vak. Seklyčioje Vyresniųjų Lietuvių centre kalbės apie mūsų nusiųstus vaistus ir kitą medicininę pagalbą Lietuva, apie vaistų trūkumą ir apie medicinos padėtį dabartinėje Lietuvoje. Visi kviečiami šioje informacinėje vakaronėje dalyvauti. Vakaronę rengia LB Socialinių reikalų taryba.

x Vytautas Maželis, prieš aštuonerius metus iš Lietuvos pabėgęs nuo bolševikų ir čia apsigyvenęs, yra išrinktas La Crosse, Wisc., simfoninio orkestro administratorium ir vadovu. V. Maželis yra baigęs Vilniaus konservatorijos pianino klasę, organizavęs koncertus ir jiems vadovavęs. Amerikoje jis užsiėmė įvairiais darbais, paskutiniu metu buvo namų pirkimo ir pardavimo įstaigos agentas.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvių vietovėje per 10 darbo dienų. „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 – tel. (708) 430-8090. (sk)

x Lietuva Parcel Service praneša: numatomi pakeitimai siuntiniams į Lietuvą ir todėl J. Juodvalkiečiai išvyksta Lietuvoje. Nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 26 d. jos įstaiga bus uždaryta. Apie pasikeitimus tuojau bus pranešta spaudoje. (sk)

x KASA, Lith. Federal Credit Union, bus uždaryta rugsėjo 2 d., „Labor Day“. Po šios šventės KASA veiks įprastomis valandomis. Kviečiame visus lietuvius tapti KASOS nariais. Vienkartinis nario mokestis tik 3 dol. Informacijai skambinkite: tel. 312-737-2110. (sk)

x DĖMESIO, DĖMESIO! Tą dieną, kai Amerikos prezidentas pripažins Lietuvos nepriklausomybę, tą patį vakarą Pasaulio lietuvių centras 7 val. kviečia visus lietuvius į Centrą, kartu pasidžiaugti Lietuvos pripažinimu ir įsijungimu į laisvą ir nepriklausomą tautų šeimą. Tą vakarą tegul visi keliai veda mus į Pasaulio lietuvių centrą su tauta atšvęsti labai sunkiai iškovotą laisvę ir nepriklausomybę. Sekite žinias! (sk)

x Bostono Vyrų sekstetas koncertuos Chicago Jaunimo centre spalio 6 d. Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia Jaunimo centro valdyba.

x Bronius Juodelis, Lietuvių tautinių šokių festivalių korporacijos direktorius, tarybos pirmininkas, talkininkauja IX Tautinių šokių šventės rengimui. Korporacijos, kuri yra JAV LB ir Lietuvių tautinių šokių instituto junginys, direktorių taryba paskyrė 4,000 dolerių tautinių šokių kursų suruošimui Dainavoje.

x Vilhelmas Čepinskis, keturiolikos metų amžiaus smuikininkas, gyvenęs Kauno mieste, rugsėjo 29 d. atliks koncertą Jaunimo centre. Visi kviečiami atsilankyti.

x Kristijono Donelaičio pradinė ir aukštesnioji liuanistinės mokyklos 1991-1992 mokslo metus pradeda rugsėjo 7 d. Francis M. McKay valstybinės mokyklos patalpose, 6901 S. Fairfield Ave., Chicagoje. 9 v.r. mokinių registracija. Reguliarios pamokos abiejose mokyklose prasidės 10 v.r. ir tęsis iki 1 v. p.p.

x Medininkų tragedija, jos aukų laidotuvių, demonstracijos prieš OMON Lietuvoje bei kiti įdomūs ir svarbūs praeitos savaitės įvykiai Lietuvoje bus rodomi filme šį seštadienį, rugsėjo 31 d., 1 val. p.p. ir 5 val. p.p. Seklyčioje. Visi kviečiami pamatyti šių dienų įvykius Lietuvoje. Popietę rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

x Marija Vaitkienė iš Bellville, Illinois įsigijo 5 bilietus į „Draugo“ pokylį, kuris bus rugsėjo 22 d., sekmadienį, Martine saleje. M. Vaitkienė yra „Draugo“ nuosirdi remėja, ji nepalaidžia jo renginiui, nors ir gyvena toli nuo Chicago.

x Dėmesio! Kas norit gauti vairavimo teises (US drivers license) skambinkite Edvardui Šumanui, tel. 708-246-8241. (sk)

x KARGO Į LIETUVĄ: drabužiai, maistas, vaistai. MUITO NĖRA, KIEKIS NERIBOTAS. Pristatome į namus pigiausiomis kainomis. Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS. RUKYTOS MĖSOS GAMINIAI su pristatymu į namus – 22 sv. tik \$80. Pervežame dolerius į Lietuvą. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121. (sk)

x Elizabeth Tubutis-Barnes ieško savo giminių (Lietuvos): Tubutis ir Nakas (Nakas?) šeimų. Žinantieji apie tas šeimas prašomi rašyti: E. Barnes, 1220 Highway 85 North, Fayetteville, GA 30214. (sk)

x 55 SVARUS MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: mėsa, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, kondensuotas pienas, cukrus, miltai, ryžiai, kruopos, kava, arbata, prieskoniai – \$95. MĖSOS GAMINIAI aukščiausios kokybės: Panevėžio file, žemaičių dešra, sprandinė, medžioklinės dešrelės, servilatas, 22 sv. – \$95. Mažesnis siuntinys – \$65. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x SIUNTINIUS PRISTATOME į namus LIETUVOJE. Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOTI, MUITO NĖRA. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Pivašiuose Lietuvoje keliautojai iš JAV-bių. Iš kairės: dr. J. Meškauskienė, Marija Remienė (kurios atkarpą eina), Sofija Kunstmanienė, Alfonsas Bumblis ir Pivašinių klebonas kun. Vytautas Sudavičius.

MOKYTOJO KELIAS, VAIKAS, KARAS, DRAUSMĖ

Iš mokytojų stud. savaitės (5)

JUOZAS MASILIONIS

Ketvirtadienį, rugpjūčio 15, Žolinės šventė – ne šventė, o rutina ta pati, dar paskaitų skaitymų padidintas...

Dienos pirmininku pakviečiamas Juozas Placas, Dariaus Gireno lit. mokyklos vedėjas. Pirmąją paskaitą „Mokytojo keliu“ skaitė pedagogas ir

rašytojas Vacys Kavaliūnas iš Clevelando. Tai ne paskaita, o pasipasakojimas apie savo kaip mokytojo kelią. Jis dalyvauja tryliką kartą stud. savaitėse, kiekvieną kartą skaitęs paskaitą literatūros klausimais, o dabar – apie savo kelią. Megės filosofija, studijavo prancūzų ir lietuvių k. mokytojo Tauragėje ir Vilkaviškyje. Papasakojo apie įvairius sunkumus bolševikų ir vokiečių okupacijos metais. Būta jaudinančių momentų, kai mokinių persekiojimo slėptis nuo išvežimų, kaip nešė maisto vėžiamiesiems kolegoms ir mokiniams. Vokiečių metu turėjo skundike mokytoja, turėjo saugotis. Artinantis bolševikams, teko bėgti, nors su savim norėjosi pasiimti visą Lietuvos žemę ir visus mokytojus. Vokiečių dirbo Liubekėje, Spakenberge; Amerikoje – Clevelando vysk. Valanciaus lit. mokykloje ir Pedagoginiuose kursuose. „Nuo Tauragės ligi Clevelando darbas su mokiniais šviečia kaip šviesus žiburys“, pasakė baigdamas.

Antrąją paskaitą skaitė Vita Musonytė-Aukštuolienė iš Clevelando. Jos tema: „Vaiko vystymasis“. Vaikas iki 2 metų išmoka atskirti, kuris tėvas, kuri motina, kas puodukas, kas šaukštukas. Išmoka pasitikėti tėvais. 2-4 metų išmoka kalbėti žodžiais, pergyvena baime, sapnuoja košmarinius sapnus. Pradeda suvokti savokas, yra egocentriškas amžiuje. Nuo 4 metų reikiška daug iniciatyvos, nori žinoti kodėl taip, o ne kitaip. 6-11 m.

x Gražino laimėjimų šaknelės su 20 dol. auka: V. Norušis, Millgrove, Ont., Kanada, Levutė Kriščiukaitė, West Hartford, Conn., P. Augaitis, Irlington, Kanada, Joe Galinis, Lemont, Ill., K. Zara, Yucaipa, Cal., Zita Zvirzdys, Olympia, Wash., Antanina Rejeris, Oak Lawn, Ill. Nuosirdus ačiū.

x Gražino laimėjimų šaknelės su 15 dol. auka: Petras ir Daiva Kisieliai, Berwyn, Ill., V. Zinkevičius, Chicago, Ill., K. Cepaitis, Etobiak, Kanada, K. Bulota, Los Angeles, Cal., Ambrozijus Numgaudis, Costa Mesa, Cal., St. Vaskys, St. Petersburg Beach, Fla.

Detroito „Kovo“ sportininkės laive Baltijos jūroje plaukia į Lietuvą.

laikotarpį įgyja daug pajėgumo, bet dar nesupranta abstrakčių sąvokų. Nuo 11 metų, pergyvena protinius ir fizinius pasikeitimus, ima suprasti abstraktines sąvokas, mano, kad visi turi jį suprasti. Jei pergyvena nemalonų įvykį, galvoja, kad visi apie tai žino.

Vaikai skiriasi vienas nuo kito. Vieni lengvai prie kitų prisitaiko, kiti pamažu, treti labai sunkiai. Prelegentė davė keletą konkrečių patarimų, kaip suaugusiam bendrauti su vaikais ir spręsti jų problemas.

Trečioji priešpiečio paskaita Viktoro Jautoko iš Chicago – „Elektroninis karas“. Mokslo, technika, elektronika dabar labai pritaikoma karo reikams: ginklams ir žvalgybai. Ginklai: bombos – raketos, cruise missile, torpedos – vandens ir lektuvų, patrioto raketos. Žvalgybai vartojami satelitai, lektuvai AWACS, beplotiniai lektuvai. Bombos dabar yra gudrios, gudresnės ir gudriausios su visokiais elektroniniais ir kompiuterių įrengimais, todėl pasiekia didelio taiklumo.

Po paskaitos buvo daugybė klausimų, nes paskaita iškėlė ir tiksliau paaiškino tai, kas Persų įlankos karo metu buvo matyta tik televizijoje.

Ketvirtoji paskaita buvo popiet. Ją skaitė Birutė Vindašienė, buv. K. Donelaičio lit. mokyklos ir dabartinė Sv. Ritos amerikiečių mokyklos mokytoja. Tema: „Drausmės palikimas mokykloje“. Bet kokie specialistai turi savo darbo išsilavinimą ir pažįsta medžiagą: siužetas – medžiagos, stalius – medį ir pan. Mokytojas turi pažinti savo mokinius ir jų tėvus. Maždaug iki 12 m. vaikai nemeluoja, nebent vartoja „baltąjį melą“. Mokykla turi vaika išmokyti, ko jam gyvenime reikės. Tėvų pareiga sekti, kaip jis atlieka namų darbus.

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖS

– **Pabaltiečių komitetas** Seattle, Wash., vadovaujamas Lietuvių Bendruomenės apylinkės vicepirmininkės Jūratės Mažeikaitės-Harrison, surengė bendrą visų pabaltiečių 1941 m. birželio tremimų minėjimą. Po maldų latvių koplyčioje minėjimą pravedė Saulius Matas. Dalyviai budėjo su žvakutėmis. Dr. Gunar J. King, latvis, jautriai kalbėjo apie savo šeimos pergyvenimus.

– **Kathie Moritis Seattle,** Wash., kalbėjo apie Lietuvą trims skirtingoms auditorijoms Sunset mokykloje Bellevue. Ji buvo pasipuošusi tautiniais drabužiais ir vaikus mokė pasisveikinti lietuviškai.

– **Dr. Juozo Mikelionio** knyga anglų kalba „Physician at the Crossroads“ galima užsisakyti jo namuose, paskambinant telefonu 363-7085. Taip pat jis yra parašęs lietuviškai knygą „Benamiai“.

– **Irena Blekytė,** Lietuvių Bendruomenės Seattle apylinkės pirmininkė, parašė „The New York Times“ dienraščiui „Išsila, atsiliepdama į dienraščio vedamąjį straipsnį tiesioginės pagalbos Maskvai reikalu. Laiškas buvo išspausdintas.

– **Jūratė Mažeikaitė-Harrison** turėjo pasikalbėjimą su Valstybės departamento atstovu Paul Goble, tik grįžusiu iš Lietuvos. Atsakydamas į klausimą, ką lietuviai turėtų šiam krašte daryti, Goble atsakė: „Rašykite laiškus! Skambinkite!“ „Tulpė“ ragina visus Seattle lietuvius rašyti laiškus, ypač dabar svarbiu reikalu, kai Senatas ir Atstovų rūmai atostogauja.

– **Emilija Tutlienė ir Dalia Tutlytė-Mrowiec** pravedė Lietuvos Dukterų draugijos gegužinę mėlynį sode Arlington. Gegužinė turėjo didelį pasisekimą, nes buvo puikus oras ir geras maistas.

Amerikiečių mokyklose yra mokinių teisė, tėvų teisė ir šioji tokia mokytojo teisė. Mokytojas daug ko negali. Mokytojas turi ramiai mokyti, atsako už mokinių saugumą.

Lengviau drausmės palaikyti, susodinus alfabetinę tvarką, žinai pavardes. Etiketo mokyti sunku, nes namie niekas nemoko mandagingai elgtis. Mokytojo entuziazmas daug padeda mokinių dėmesiu patraukti ir drausmės palaikyti. Vartojant humorą aiškinime, geriau įsidiemima. Vaikai lanko lit. mokyklas, nes tėvai verčia. Daug ir amerikiečių nelankytų savo mokyklų, jei įstatymas nevestų. Svarbu išgyta mokykloje draugystė, pagyrimas. Vadovėliai patrauklesni iliustruoti. Kad mokyktam bus geriau ateityje, ne visiems tai realu. Amerikiečių ir tėvai, ir vaikai grąšina mokytojus teismu. Būna atsitikimų, kad ir grąšinimą įvykdo, nors ne visada laimi. Norint sudrausminti, galima išdykėlio pavarde parašyti lentoje, galima duoti ką nors perrašyti, pažyminti, kad tai pabauda. Gražinti su tėvų parašu. Galima išsiviešinti mokini, privačiai pakalbėti, net pasirašyti sutartį. Daugelis, vartojant tinkamas drausminimo priemones, pasitauso. Maloniausia, kai po daugelio metų sutinki buv. mokinį, kuris dėkoja už darbą.

Vakare buvo paminėta Žolinės šventė, pasimelsta už žuvusius dėl Lietuvos.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sestadi. 9 v.r. iki 1 val. d.